

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

Codi	33403
Nom	Dret de la comunicació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2018 - 2019

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1301 - Grau Comunicació Audiovisual	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1301 - Grau Comunicació Audiovisual	5 - Estructura i polítiques de comunicació	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
VIDAL BELTRAN, JOSE MARIA	55 - Dret Constitucional, Ciència Política i de l'Administració

RESUM

Aquesta assignatura s'inclou en la titulació de graduat dels estudis de Comunicació Audiovisual (també en els estudis de Periodisme) per a, des d'una reflexió teòrica i pràctica, formar els alumnes en el règim jurídic de les llibertats i drets d'expressió i informació a la comunicació de masses, tant pel que fa als missatges i els mitjans de comunicació, com en la seua possible activitat professional en aquests mitjans, amb especial atenció al règim constitucional vigent a Espanya per a qualsevol activitat comunicativa. Així mateix s'inclou un capítol específic sobre el Dret de la comunicació a la Comunitat Valenciana.

Es tracta, en conseqüència, d'una assignatura essencial dins el desenvolupament curricular d'aquesta titulació, en la mesura en què conforma una part absolutament bàsica del conjunt de matèries teòriques i pràctiques que l'estudiant haurà de conèixer al finalitzar els seus estudis. Una part, a més, que serà també de gran importància al llarg de l'exercici de les seues tasques professionals, ateses les nombrosíssimes situacions en les què un graduat en comunicació audiovisual deu conèixer el marc regulatori de la seua activitat per tal d'evitar conflictes i gestionar-los de la millor manera possible.



CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha restriccions oficials que impedisquen cursar l'assignatura.

En tot cas, es recomana la superació de les assignatures de primer curs abans de fer la matrícula en aquesta matèria.

La superació de l'assignatura requereix d'un coneixement profund del sistema polític i jurídic espanyol, com a base imprescindible per poder entendre com s'hi incorpora el model de regulació de la comunicació i la informació.

COMPETÈNCIES

1301 - Grau Comunicació Audiovisual

- Coneixement de la realitat complexa que conforma el sector de les denominades indústries culturals i de la comunicació i els seus processos de producció, circulació i consum, per comprendre'n en la seua integritat l'estructura i la dinàmica d'un sistema que té diverses dimensions i en el qual interactuen múltiples factors de caràcter polític, social, econòmic, cultural i, per descomptat, semioticocomunicatiu.
- Coneixement teoricopràctic de les estructures organitzatives en el camp de la comunicació visual i sonora, així com la seua evolució i gestió al llarg del temps, incloent-hi la tributació audiovisual. També comprèn el coneixement i la investigació de la naturalesa i les interrelacions entre els subjectes de la comunicació audiovisual: autors, institucions, empreses, mitjans, suports i receptors.
- Coneixement de l'ètica i la deontologia professional així com de l'ordenament jurídic de la informació, que afecta tant la pràctica professional com el quefer del comunicador. Capacitat per interpretar els mecanismes legislatius d'incidència en l'audiovisual o la comunicació, així com el règim jurídic aplicable en els distints aspectes de les produccions audiovisuals.
- Tenir capacitat d'interpretar dades rellevants com ara els principals esdeveniments i processos de les societats actuals des d'una perspectiva sincrònica. La dimensió espacial d'aquest coneixement ha de ser tan àmplia com siga possible, ja que contribueix a desenvolupar la capacitat de comprendre la diversitat i a fomentar el respecte pels sistemes de valors aliens i la consciència cívica.
- Consciència solidària: respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte p e l s d r e t s h u m a n s .



RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Estat de Dret i la Constitució espanyola de 1978
- Els drets fonamentals i les llibertats d'expressió i informació
- Model i estructura de mitjans de comunicació
- Règim jurídic dels mitjans de comunicació a Espanya
- Drets del públic
- Drets dels comunicadors
- Protecció dels drets d'autor en el món de la comunicació
- Regulació de la comunicació al País Valencià

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ. ESTAT DE DRET I CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978.

CAPÍTOL INTRODUCTORI. CONCEPTE I FUNCIÓ DEL DRET. DRET I SOCIETAT. ESTAT DE DRET I CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978

1. L'ESTAT DE DRET
2. LA CONSTITUCIÓ DE 1978. ANTECEDENTS I PROCÉS CONSTITUENT
3. LA CONSTITUCIÓ DE 1978 COM A BASE DEL SISTEMA POLÍTIC I DELS DRETS I DEURES FONAMENTALS
4. ELS DRETS, DEURES I GARANTIES FONAMENTALS EN EL TEXT CONSTITUCIONAL

2. ANTECEDENTS HISTÒRICS DEL DRET DE LA COMUNICACIÓ A ESPANYA

1. LES LLIBERTATS INFORMATIVES EN LA HISTÒRIA CONSTITUCIONAL I LEGISLATIVA ESPANYOLA: LA SEUA CONFORMACIÓ A PARTIR DUN MODEL DE COMUNICACIÓ I INFORMACIÓ BASAT EN LA PREMSA ESCRITA
2. DESENVOLUPAMENT I REGULACIÓ DE LA CINEMATOGRAFIA A ESPANYA
3. INICIS I DESENVOLUPAMENT NORMATIU DE LA RADIODIFUSIÓ A ESPANYA
4. ELS INICIS I EL MARC REGULATORI DE LA TELEVISIÓ A ESPANYA

3. EL DRET DE LA COMUNICACIÓ EN LÀMBIT INTERNACIONAL I EUROPEU

1. INSTRUMENTS NORMATIUS INTERNACIONALS
2. ORGANISMES INTERNACIONALS
3. NORMATIVES I POLÍTIQUES DE LA COMUNICACIÓ A EUROPA



4. EL MARC CONSTITUCIONAL DE LA COMUNICACIÓ

1. LA CONSTITUCIÓ COM A MARC GENERAL DE LA REGULACIÓ DE LA COMUNICACIÓ
2. COMUNICACIÓ, DRETS FONAMENTALS I LES LLIBERTATS PÚBLIQUES
3. ELS DRETS I LES LLIBERTATS D'EXPRESSIÓ, INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ
4. ELS DRETS DE LA PERSONALITAT COM A LÍMITS EN LA COMUNICACIÓ
5. LA RESPONSABILITAT CIVIL I PENAL
6. ELS DRETS COL·LECTIUS EN LA COMUNICACIÓ DE MASSES
7. GARANTIES I SUSPENSIO DELS DRETS I LLIBERTATS COMUNICATIVES

5. EL MODEL ESPANYOL DE MITJANS DE COMUNICACIÓ

1. LA LLIURE CREACIÓ D'EMPRESSES
2. ACCÉS A ACTIVITATS DE RÀDIO I TELEVISIÓ. ELS SERVEIS D'INTERÉS GENERAL
3. SISTEMES DE DIFUSIÓ I TRANSPORT DE SENYALS: REGULACIÓ I LIBERALITZACIÓ
4. ELS PRESTADORS DELS SERVEIS DE COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL
5. EL CONTROL ADMINISTRATIU MITJANTÇANT AUTORITATS INDEPENDENTS
6. LA COMPETÈNCIA EN EL SECTOR DE LA COMUNICACIÓ ESPANYOL. FINANÇAMENT, TRANSPARÈNCIA I PLURALISME

6. ORGANITZACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DELS MITJANS PÚBLICS

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL I ESTRUCTURA DELS MITJANS PÚBLICS
2. LA RÀDIO I LA TELEVISIÓ PÚBLICA DÀMBIT ESTATAL
3. LA RÀDIO I LA TELEVISIÓ PÚBLICA DÀMBIT AUTONÒMIC
4. LA RÀDIO I LA TELEVISIÓ PÚBLICA DÀMBIT LOCAL

7. ORGANITZACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LES TELEVISIONS PRIVADES

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL I ESTRUCTURA DE LA TELEVISIÓ PRIVADA
2. LA TELEVISIÓ PRIVADA DÀMBIT ESTATAL
3. LA TELEVISIÓ PRIVADA DÀMBIT AUTONÒMIC
4. LA TELEVISIÓ PRIVADA DÀMBIT LOCAL
5. ELS PRESTADORS DE TELEVISIÓ MITJANTÇANT SERVEIS DE COMUNICACIÓ TOTALMENT LIBERALITZATS: CABLE, SATÈL·LIT I INTERNET

8. ORGANITZACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LA RADIODIFUSIÓ PRIVADA

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL I ESTRUCTURA DE LA RADIODIFUSIÓ
2. LA RADIODIFUSIÓ SONORA EN LA BANDA DONES MÈTRiques (OM)
3. LA RADIODIFUSIÓ SONORA EN LA BANDA DONES MÈTRiques AMB MODULACIÓ DE FREQUÈNCIA (FM)
4. LA RADIODIFUSIÓ DIGITAL
5. ELS PRESTADORS DE RADIODIFUSIÓ MITJANTÇANT SERVEIS DE COMUNICACIÓ



TOTALMENT LIBERALITZATS: CABLE, SATÈL·LIT I INTERNET

9. ORGANITZACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LA CINEMATOGRAFIA

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL
2. FOMENT DE LA PRODUCCIÓ CINEMATOGràFICA I AUDIOVISUAL
3. NORMES REGULATòRIES EN MATÈRIA DE DISTRIBUCIÓ I EXHIBICIÓ

10. ORGANITZACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LA PREMSA ESCRITA

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL
2. LA LLEI DE PREMSA I IMPRENTA
3. REGULACIÓ DE LA DISTRIBUCIÓ, CRÈDITS I AJUDES

11. DRETS DEL PÚBLIC I ELS PROFESSIONALS DAVANT ELS CONTINGUTS DELS MITJANS

1. MARC JURÍDIC EN MATÈRIA DE CONTINGUTS
2. ELS ÀMBITS PRINCIPALS DE LA REGULACIÓ DE LA LLEI GENERAL DE LAUDIOVISUAL
3. LA AUTORREGULACIÓ SOBRE CONTINGUTS
4. RECLAMACIONS I ACCIONS PER DEFENSAR ELS DRETS DEL PÚBLIC
5. DRET DE RECTIFICACIÓ
6. LA CLAÚSULA DE CONCIÈNCIA I EL SECRET PROFESSIONAL DELS PERIODISTES
7. CODIS DEONTOLÒGICS, ESTATUTS PRFSSIONALS I LLIBRES DESTIL

12. PRINCIPIS I NORMES SOBRE PROGRAMACIÓ

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL I PRINCIPIS DE LA PROGRAMACIÓ
2. LA INFORMACIÓ ALS USUARIS
3. REGULACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ RELATIVA AL PÚBLIC INFANTIL I JUVENIL, AIXÍ COM A LA PROTECCIÓ DE LA DIGNITAT HUMANA
4. REGULACIÓ SOBRE LEMISSION DOBRES CINEMATOGràFIQUES I PRODUCCIÓ AUDIOVISUAL EUROPEA
5. INTERÉS GENERAL I REGULACIÓ DE RETRANSMISSIONS DE COMPETICIONS I ESDEVENIMENTS ESPORTIUS
6. ELS PROCESSOS ELECTORALS EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

13. PRINCIPIS I NORMES SOBRE PUBLICITAT

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL I PRINCIPIS DEMISSION DE PUBLICITAT
2. LA REGULACIÓ DE LA PRESENTACIÓ I INSERCIONS PUBLICITàRIES
3. LA REGULACIÓ SOBRE CONTINGUTS
4. PUBLICITAT, TELEVENTA I PATROCINI ORIENTATS A MENORS DEDAT
5. PUBLICITAT, TELEVENTA I PATROCINI DE DETERMINATS PRODUCTES

**14. ELS DRETS DAUTOR EN LÀMBIT COMUNICATIU**

1. LA PROTECCIÓ JURÍDICA DE LA PRODUCCIÓ PERIODÍSTICA I AUDIOVISUAL
2. REPARTIMENT COMPETENCIAL I EVOLUCIÓ NORMATIVA
3. ÀMBIT DE LA PROPIETAT INTEL·LECTUAL: DRETS DELS AUTORS I LÍMITES LEGALS
4. LA GESTIÓ DELS DRETS RELATIUS A LA PROPIETAT INTEL·LECTUAL MITJANTÇANT ENTITATS DE GESTIÓ COL·LECTIVES
5. PROTECCIÓ DE LA PROPIETAT INTEL·LECTUAL: REGISTRE I TUTELA CIVIL, ADMINISTRATIVA I PENAL DELS DRETS DAUTOR

15. INTERNET I EL DRET DE LA COMUNICACIÓ

1. LA COMUNICACIÓ EN INTERNET I LA SEUA REGULACIÓ JURÍDICA
2. LLIBERTAT D'INFORMACIÓ I CREACIÓ D'EMPRESES COMUNICATIVES EN INTERNET
3. ELS CONTINGUTS EN INTERNET

16. RÈGIM JURÍDIC DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ AL PAÍS VALENCIÀ

1. MARC CONSTITUCIONAL I COMPETÈNCIES AUTONÒMIQUES SOBRE MITJANS DE COMUNICACIÓ
2. EL DESENVOLUPAMENT COMPETENCIAL I LES CONCESSIONS DE RÀDIO I TELEVISIÓ
3. LA REGULACIÓ DEL CONSELL ASSESSOR DE RTVE A LA COMUNITAT VALENCIANA
4. CREACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LA RADIOTELEVISIÓ VALENCIANA (RTVV)
5. REGULACIÓ DEL SECTOR AUDIOVISUAL VALENCIÀ
6. LA REFORMA DE L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA DE 2006 I EL CONSELL DE LAUDIOVISUAL

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
TOTAL	150,00	



METODOLOGIA DOCENT

Metodologia. Donada l'existència d'excel·lents manuals i llibres de consulta, el temari no es desenvoluparà a classe sinó que les hores de docència pressencial seran utilitzades per a posar exemples de qüestions conflictives, reflexionar sobre els aspectes més d'actualitat o interessants de la material, aprofundir en tot allò més complicat i, en general, en cultivar una anàlisi pregona, crítica i realitzada a partir dels interessos expressats pels estudiants.

Els continguts del temari ordenaran, però, les sessions i es tractarà d'adequar temporalment l'anàlisi de diferents fets a la seqüenciació del programa. Així mateix, el professor tractarà de dirigir i orientar les activitats i treballs dels estudiants per tal de poder-ne extraure una exposició, tot i que no reglada sinó més bé induïda, del contingut de l'assignatura.

Preparació de les classes. Donada la metodologia del curs, per al més adequat desenvolupament del temari al llarg del curs, segons es presenten els continguts i la seua orientació en aquesta Guia, és imprescindible que els estudiants, amb ajuda de les referències bibliogràfiques que s'hi contenen a la part final, preparen cada sessió amb lectures prèvies dels continguts que està previst tractar.

Sense aquesta preparació l'aprofitament de les classes teòriques i pràctiques serà francament insuficient, de manera que és responsabilitat de l'estudiant portar l'assignatura al dia amb la seua feina individual i l'estudi dels continguts encomanat pel professor.

Per a facilitar la preparació de les classes pels estudiants el professor indicarà, setmanalment, els continguts que té previst tractar en les següents classes.

Activitats, treballs i pràctiques. El professor prepararà setmanalment una sèrie d'activitats teòrico-pràctiques que els estudiants hauran de portar a terme individualment o en grup, segons siga el cas. Sempre hi haurà una posada en comú a classe, a efectes d'avaluació. Aquestes activitats tindran en compte el temari i el seu desenvolupament, però també l'actualitat i els interessos expressats pels propis estudiants.

Temes d'actualitat de Dret de la Comunicació. Al llarg del curs, es prestarà una especial atenció a l'actualitat jurídica, social, econòmica, mediàtica i política que tinga relació amb el Dret de la Comunicació. A més de les referències que puguin ser aportades pel professor, els estudiants hauran d'estar pendents, recopilar i portar a classe les notícies d'actualitat que, al seu parer, siguen d'interés i explicar-ne les raons.

Bibliografia addicional. A més de la necessària preparació de l'assignatura amb un (o més) dels llibres i manuals indicats com a bibliografia bàsica, és altament recomanable procedir a la lectura de llibres monogràfics especialitzats sobre qüestions relatives a aspectes importants del Dret espanyol de la comunicació. Hi ha una breu llista amb diversos suggeriments al final d'aquesta guia. A més, qualsevol lectura proposada per un estudiant serà benvinguda.

Els estudiants que ho desitgen poden enviar notes d'anàlisi de la lectura realitzada al professor, per a la seua discussió.



Pràctiques. Donat el caràcter integrat de la docència, les pràctiques, a partir de casos reals i jurisprudència o de supòsits de fet ficcionats, seran proporcionats als estudiants al llarg del curs per a la seua resolució i comentaria en classe.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge es realitzarà amb proves teòriques i, si és el cas, l'avaluació de les pràctiques i els treballs pràctics. Les proves teòriques podran ser orals i es preveu la realització al mateix dia de la prova final de treballs, individuals o en grup, per completar l'avaluació. La nota de la prova teòrica, però, suposarà sempre, com a mínim, un 70% de la nota final global i la pràctica un màxim del 30%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BELANDO GARÍN, Beatriz y MONTIEL ROIG, Gonzalo (Cords.) Contenidos y mercado en la regulación de la Comunicación Audiovisual, Ed. Tirant lo Blanch, 2011.
- BOIX PALOP, Andrés y LÓPEZ GARCÍA, Guillermo (eds.), La autoría en la era digital. Industria cultural y medios de comunicación, Tirant lo Blanch, Valencia, 2006.
- CATALÀ i BAS, Alexandre H., La libertad de expresión e información. La jurisprudencia del TEDH y su recepción por el Tribunal Constitucional, Ediciones Revista General de Derecho, Valencia, 2001.
- GUICHOT, E. (ed.), Derecho de la comunicación, ed. Iustel, Madrid, 2011.
- LINDE, Enrique y VIDAL, José M^a. Derecho Audiovisual. Ed. Colex, Madrid, 2011.
- SANCHEZ FERRIZ, Remedio. Límites a las libertades informativas. Ed. Tirant lo Blanch, monografías, Valencia 2004.

Complementàries

- ALCANTARILLA HIDALGO, F. J. Régimen Jurídico de la cinematografía. Ed. Comares, Granada, 2001
- AZNAR, Hugo. Ética y periodismo. Códigos, Estatutos y otros documentos de autorregulación. Ed. Paidós, Barcelona, 1999
- BOIX PALOP, A., Transformacions en lecosistema mediàtic i noves pautes de regulació administrativa del fet audiovisual, Quaderns del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, Barcelona, Consell de l'Audiovisual de Catalunya, nº 29, 2007, pp. 35-49
- CATALA i BAS, A. H., El derecho al honor en la jurisprudencia del Tribunal Europeo de Derechos Humanos, Revista del Poder Judicial, nº 62.; La intolerancia en el Estado de Derecho. Revista General de Derecho, Valencia, 2002



- LINDE, Enrique y VIDAL, José M^a. Código Básico de Derecho Audiovisual. Ed. Colex, Madrid, 2011.
- RALLO LOMBARTE, Artemi. Pluralismo Informativo y Constitución. Ed. Tirant lo Blanch, monografías, Valencia 2000
- TORRES DEL MORAL, A (Dir.) Libertades informativas. Ed. Colex, Madrid, 2009
- VALLES, Antonio. Curso de Derecho de la comunicación social. Ed. Tirant lo blanc, Valencia, 2005
- VIDAL BELTRÁN, José M^a. El nuevo marco jurídico del audiovisual en España. El Cronista del Estado social y democrático de derecho. N^o 10, febrero 2010, Iustel, págs. 30-41.
- VIDAL BELTRÁN, José M^a. La Reforma Estatutaria y el Régimen Jurídico de los medios de comunicación audiovisuales en la Comunidad Valenciana. En Revista Valenciana d'Estudis Autonòmics. Ed. Generalitat Valenciana, núm 56, 2011, ISSN 0213-2206. Pags. 206-276
- VIDAL BELTRÁN, José M^a. Regulación y realidades de la autorregulación de los contenidos audiovisuales en España. En Contenidos y mercado en la Regulación de la comunicación Audiovisual. El nuevo marco normativo de la ley 7/2020 general De comunicación audiovisual. Belando, B. y Montiel, G. (Coord.) Ed. Tirant lo Blanc, Valencia, 2011, Pags. 69-83
- VIDAL BELTRÁN, José M^a. Contenidos básicos, déficits y necesidades de la regulación y autorregulación de los medios de comunicación de masas españoles en materia de violencia de género. Retos de la comunicación ante la violencia de género. Marco jurídico, discurso mediático y compromiso social. Ed. Tirant lo Blanc, Valencia, 2009, págs. 97-114
- VIDAL BELTRÁN, José M^a. Modelo regulador. ¿La televisión del futuro como servicio público?. Hacia un nuevo televisivo. Contenidos para la televisión digital. Coord. Miquel Francés. Ed. Gedisa, Barcelona, 2009, págs. 95-110
- <http://www.boe.es>
- <http://www.tribunalconstitucional.es>
- <http://www.consejo-estado.es>
- <http://www.poderjudicial.es>
- <http://curia.europa.eu/es/index.htm>